

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részítése**

Az ügy száma: Pfv.III.21.451/2019/14. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

. Farkas Antónia előadó bíró

. Zumbók Péter bíró

A felperesek: I. rendű
II. rendű
III. rendű
IV. rendű
V. rendű
VI. rendű

A felperesek képviselője:

. Gál Anna ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

V. Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Orosz V. Sándor ügyvéd)

Az alperesi beavatkozó:

beavatkozó

Az alperesi beavatkozó képviselője:

Csuka és Társa Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Csuka György ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

övárosi Ítéletábra 7.Pf.20.785/2018/19.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

övárosi Törvényszék 23.P.20.357/2018/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek együttesen 300.000 (háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes harmadik terhességéből 2009. október 12-én a III. rendű felperes Down-kórral és agyi oxigénhiányos állapotban, ikertestvére, a IV. rendű felperes egészségesen született.
- [2] A III. rendű felperest a születését követően újra kellett élesztetni, jelenleg súlyos mozgásszervi és szellemi fogyatékoságban szenved, az élet minden területén segítségre szorul.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperesek keresetükben vagyoni és nem vagyoni káraik megfizetésére kérték az alperes kötelezését. Állításuk szerint az alperes tehető felelőssé azért, hogy a III. rendű felperes Down-szindrómával megszületett, mivel jogszabályi kötelezettsége ellenére az I. rendű felperest nem utalta be genetikai tanácsadásra, így nem volt lehetőségük a terhesség megszakításáról dönteni. Kifogásolták azt is, hogy az alperes nem a protokoll szerint járt el a III. rendű felperes újraélesztése során, amelynek következtében a Down-szindróma mellett agykárosodást is szenvedett.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatta az okozati összefüggést a szakmai tevékenysége és a III. rendű felperes egészségi károsodása között.

Az első- és másodfokú részítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság részítéletével kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 5.500.000 forint, a II. rendű felperes részére 3.500.000 forint, a III. rendű felperes részére 10.000.000 forint, a IV-V-VI. rendű felperesek részére személyenként 1.500.000 forint és kamatai nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Emellett az I. és II. rendű felperes részére személyenként 9.600 forint lejárt járadékot ítélt meg, a jövőre nézve pedig 2018. május 1. napjától kezdődően a III. rendű felperes élete végéig havi 600 forint költségpótló járadékot. Kötelezte továbbá az alperest az I. és II. rendű felperes részére személyenként 4.923.505 forint vagyoni kár megfizetésére is. Fentieket meghaladóan a nem vagyoni kár, az élelmezési és ruhaköltség, valamint a rehabilitációs eszközök költségének megtérítésére irányuló keresetet elutasította.
- [6] Az elsőfokú bíróság részítéletének indokolásában kifejtette, hogy a 33/1992. (XII. 23.) NM rendelet 2. számú melléklete alapján az alperes kezelőorvosának a terhesség miatti első jelentkezése alkalmával a 35. évet betöltött I. rendű felperest genetikai tanácsadásra kellett volna küldenie. Utalt arra, hogy a genetikai tanácsadásra szóló beutaló I. rendű felperes részére történő átadását az alperesnek kellett volna bizonyítania, aki azonban a bizonyítási kötelezettségének e körben nem tett eleget. Megjegyezte, hogy bár 2009. június 16-án az I. rendű felperes megjelent a Rendelőintézetben genetikai tanácsadáson - amelyre végül nem került sor - ennek már nem volt jelentősége, mivel az I. rendű felperes már terhességének 21. hetében volt, túlhaladva azt az időpontot, amikor még a teljes körű invazív vizsgálat lefolytatható lett volna.
- [7] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes jogellenes, felróható alperesi magatartás nyomán sérült az I. és II. rendű felpereseknek a családtervezéshez, az I. rendű felperes önrendelkezéshez való joga, hiszen az alperes magatartása miatt nem kerülhettek abba a helyzetbe, hogy dönthessenek a III. rendű felperes megszületésének kérdéséről. Megjegyezte, hogy ez magatartás végső soron nem volt hatással a felpereseket ért vagyoni és a III-VI. rendű felpereseket ért nem vagyoni kár összegszerűségére, ugyanis az I-II. rendű felperesek nem állították az eljárás során, hogy az ikerterhesség miatti fokozott kockázatot mérlegelve igénybe vették volna a terhesség megszakításának az 1992. évi LXXXIX. törvény 6. § (3) bekezdése szerint biztosított lehetőséget.

- [8] Az alperes III. rendű felperes újraélesztésével kapcsolatos magatartásával kapcsolatban a többször kiegészített szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság az alperes terhére értékelte a hiányos dokumentációt. Érvelése szerint ezzel az alperes elzárta magát attól, hogy a bizonyítási kötelezettségének eleget téve bizonyítsa a szakma szabályai szerinti megfelelő, gondos eljárását a III. rendű felperes újraélesztése során. Erre figyelemmel megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll a III. rendű felperesnél kialakult oxigénhiányos állapot miatti egészségkárosodással okozati összefüggésben a felpereseket ért károkért.
- [9] Indokolásában kifejtette, hogy a III. rendű felperes egészségi állapotát mind a Down-szindróma, mind az agyi oxigénhiányos állapot okozza. Arra figyelemmel, hogy a szakértői vélemény szerint mind a Down-kór, mind a III. rendű felperesnél észlelhető súlyosságú agyi oxigénhiányos állapot külön-külön is 80%-os össz-szervezeti egészségkárosodást jelentene, úgy ítélte meg, hogy az alperes a felpereseket ért károk 80%-ának megfizetésére köteles.
- [10] A felpereseket ért nem vagyoni hátrányok mérlegelésekor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I. rendű felperes esetében 5.500.000 forint, a II. rendű felperes esetében 3.500.000 forint, a III. rendű felperes esetében 10.000.000 forint, a IV-V-VI. rendű felperesek esetében pedig személyenként 1.500.000 forint megfelelő a III. rendű felperesnek az alperes szakmai szabályszegésével okozati összefüggésben álló agyi oxigénhiányos állapotból eredő egészségkárosodásának a felpereseket ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására.
- [11] Az I-II. rendű felperesek által élelmiszer többletköltség címén előterjesztett kártérítés iránti igényt elutasította. Álláspontja szerint az I-II. rendű felperesek nem bizonyították, illetve nem jelölték meg konkrétan azokat az élelmiszereket, amelyeket külön kell beszerezniük a III. rendű felperes egészségkárosodására tekintettel drágábban, mint amiket betegsége hiányában adnának neki.
- [12] Ruhaköltség címén az elsőfokú bíróság mérlegelés alapján havi 1.500 forintot tartott indokoltnak, így az alperes általa megállapított 80%-os felelősségére tekintettel az I. és II. rendű felperes javára személyenként havi 600 forint megfizetésére kötelezte az alperest 2017. január 1-jétől kezdődően.
- [13] Rehabilitációs eszközök költsége címén az elsőfokú bíróság alaposnak találta az orvosszakértői véleményre figyelemmel az I-II. rendű felperesek keresetét, ezért a 80%-os felelősségi arányra tekintettel személyenként 4.923.505 forint megfizetésére kötelezte az alperest az I-II. rendű felperesek javára.
- [14] Az alperes fellebbezése és a felperesek csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatta, a lejárt járadék összegét 9.600 forintról 134.000 forintra, az I-II. rendű felpereseket 2018. május 1-jétől személyenként megillető havi járadék összegét 600 forintról 8.375 forintra, valamint az I-II. rendű felpereseket személyenként megillető 4.923.505 forint kártérítés összegét 6.154.379 forintra emelte fel, egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta.
- [15] Indokolása szerint az I. rendű felperes nem bizonyította annak a ténynek a valóságát, amely szerint az amniocentézis elvégzését vállalta volna, ezért az oksági összefüggést az alperes esetleges mulasztása és a terhesség megszakítása lehetőségének elvesztése között nem állapította meg. Kifejtette, hogy az I. rendű felperes saját döntése értelmében az alperes nem foszthatta meg a szülőket annak a lehetőségnek a mérlegelésétől, hogy a terhesség megszakítása mellett döntsének, így az I. rendű felperes önrendelkezési, az I-II. rendű felperesek családtervezési joga sem sérülhetett.
- [16] Kiemelte, hogy a III. rendű felperes állapotáért a Down-szindrómán túlmenően a megszületése utáni keringés és légzés nélküli állapot tehető elsősorban felelőssé.
- [17] Hangsúlyozta, hogy az alperes felróhatóan járt el, amikor a III. rendű felperes újraélesztésének folyamatát nem dokumentálta az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 136. § (1) bekezdésének megfelelő módon, mulasztása hiányában nem volt megismerhető pontosan az újraélesztés menete, illetőleg helyes sorrendben történő végzése. Érvelése szerint az

alperes ezzel elzárta magát annak bizonyításától, hogy az újraélesztést a szakma szabályai szerint végezte.

- [18] Rámutatott, az a körülmény ugyan nem volt vitás, hogy a III. rendű felperes a méhen belül is meg nem határozható ideig asphyxiás állapotban volt, azonban ennek ellenére értékelhető esélye volt a III. rendű felperesnek arra, hogy egy gyors, az előírásoknak megfelelő újraélesztést követően ne maradjon vissza idegrendszeri károsodása, így az okozati összefüggést a III. rendű felperes Down-szindrómán túli, agyi oxigénhiányból eredő maradandó egészségkárosodása és az alperes felróható mulasztása között fennállónak ítélte.
- [19] Érvelése szerint az alperes felelőssége nem 80%-os, hanem teljes, 100%-os, azonban kizárólag azokért a károkért, amelyek a III. rendű felperes agyi oxigénhiányos egészségkárosodásából erednek, ugyanakkor nem tartozik felelősséggel azért, mert a III. rendű felperes Down-szindrómával megszületett.
- [20] Valamennyi felperes esetében megfelelőnek tartotta az elsőfokú bíróság mérlegelését az általa megítélt nem vagyoni kártérítési összegek vonatkozásában.
- [21] Az élelem többletköltsége tekintetében megalapozottnak tartotta a felperesek hivatkozását, hogy a III. rendű felperes oxigénhiányos állapotából eredő renyhesége, az emésztőrendszer nem kielégítő működése miatt részére pépesíteni kell az ételeket, illetőleg alkalmanként külön kell főzni számára, amely többlettevékenység ellenértékeként az I-II. rendű felperesek által igényelt napi 500 forintot nem tekintette eltúlzottnak, álláspontja szerint ez az összeg arányban áll a hasonló tárgyú perekben kialakult összegszerű bírói gyakorlattal.
- [22] A másodfokú bíróság a havi 1.500 forint ruhaköltség, illetőleg a III. rendű felperes mozgásfejlesztését szolgáló rehabilitációs eszközök beszerzésének költsége tekintetében a kereset szerint marasztalta az alperest arra hivatkozással, hogy ezek a nem eltúlzott költségek teljes egészében a III. rendű felperes Down-szindrómájától független egészségkárosodásával állnak okozati összefüggésben, amelyekért az alperes 100%-ban helytállni köteles.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [23] A jogerős részítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása iránt. Másodlagosan az elsőfokú részítéletre is kiterjedő hatállyal a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Harmadlagosan a jogerős részítélet hatályon kívül helyezése mellett kérte, hogy a nem vagyoni kártérítést az I. rendű felperes esetében 5.500.000 forintról 1.375.000 forintra, a II. rendű felperes esetében 3.500.000 forintról 875.000 forintra, a III. rendű felperes esetében 10.000.000 forintról 1.500.000 forintra szállítsa le, a IV. rendű felperes nem vagyoni kártérítési igényét utasítsa el, az V-VI. rendű felperesek részére megítélt nem vagyoni kártérítést 1.500.000-1.500.000 forintról 375.000-375.000 forintra - ebben a körben másodlagosan a IV. rendű felperes nem vagyoni kártérítését 300.000 forintra - szállítsa le. Kérte továbbá, hogy a Kúria a rehabilitációs költség címén jogerősen megítélt összesen 12.308.759 forintot 2.454.268 forintra szállítsa le, a ruhakopás és élelem többletköltség címén megítélt járadék iránti igényt utasítsa el - ebben a körben másodlagosan az összesen 16.760 forintra felemelt járadékot 400 forintra szállítsa le -, valamint a lejárt járadékok összegét a leszállított összegszerűségek figyelembevételével szállítsa le.
- [24] Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdésének, 9. §-ának, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 213. §-ának, 206. § (1) és (3) bekezdésének, a 164. § (1) bekezdésének, valamint a 3. § (2) bekezdésének a megsértésére.
- [25] Nem értett egyet azzal a megállapítással, hogy a III. rendű felperes egészségi állapotáért a Down-szindrómán túlmenően a születés utáni oxigénhiányos állapot tehető elsősorban felelőssé. Utalt arra,

hogy a III. rendű felperes halva, vagyis eleve oxigénhiányos állapotban született, amely kialakulásának menete nem volt megállapítható. Álláspontja szerint a dokumentáció az újjáélesztéssel kapcsolatban nem volt hiányos, a protokoll szerinti újjáélesztés mind a szakmai szabályoknak, mind az elvárhatósági mércének megfelelő eljárás volt, nem értett egyet azzal, hogy szükséges lett volna a protokollt bemásolni az orvosi dokumentációba. Hivatkozott arra, hogy semmilyen olyan adat nem merült fel, amely alátámasztaná a protokolltól való eltérést a III. rendű felperes újjáélesztése során.

- [26] Érvelése szerint a protokolltól való eltérést a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, a bizonyíthatatlanság ebben a körben az ő terhükre esik. Álláspontja szerint az is a felperesek bizonyítási terhe lett volna, hogy az esetlegesen nem a protokollnak megfelelő újjáélesztés okozati összefüggésben állhat-e a III. rendű felperes által a megszületése után elszenvedett további egészségkárosodással. Hangsúlyozta, hogy a III. rendű felperesnél már a megszületésekor fennálló bizonytalan arányú hypoxiás egészségkárosodás nem lehetett teljességében egy akár szakszerűtlenül elvégzett újjáélesztés következménye. Hangsúlyozta, amennyiben szenvedett is további oxigénhiányt az újszülött a sikeres újjáélesztés tartama alatt, az nem azonos a teljes oxigénhiány tartalmával, az alperes sem a Down-kór kialakulásáért, sem a méhen belül kialakult oxigénhiányért nem felel. Állította, hogy a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk az alperes károkozását, ezért keresetük megalapozatlan.
- [27] Utalt arra is, hogy a felpereseknek az egészséges és egységes családban éléshez való joguk nem sérülhetett, a család nem a személyiség immanens része, ilyen személyiségi jog nem létezik, személyiségi jogsértés nélkül pedig nincs nem vagyoni kár és kártérítés sem. Álláspontja szerint a család egészsége nem a családtagok egészségi állapotának függvénye, hanem közös értékrendet jelent.
- [28] Nem értett egyet a IV. rendű felperes kártérítés iránti igényével; kifejtette, hogy az embert bármely polgári jog az élve születéssel illeti meg.
- [29] Megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság részítéletet hozott tartalmában rész- és közbenső ítélet helyett, amely nem felel meg a Pp. 213. §-ában foglaltaknak.
- [30] Az élelmiszer többletköltség tekintetében utalt arra, hogy az ételek pépesítése nem élelmiszer többletköltség, hanem többlettevékenység, amely a gyermek körüli teendőkkel kapcsolatos elbírálatlan kártérítési igények körébe tartozik.
- [31] Nem értett egyet a ruházkodási többletköltséggel sem. E körben utalt arra, hogy a fokozott mosás és így a ruhakopás, nem kizárólag az agyi oxigénhiánnyal függ össze, emellett a hasonló korú gyermekek olyan hamar kinövik a ruháikat, hogy nincs ideje elkopni még fokozott mosás következtében sem.
- [32] A rehabilitációs eszközök tekintetében sem fogadta el, hogy azokra kizárólag az agyi oxigénhiány miatt lett volna szükség, állította, hogy a Down-kóros gyerekek is fejlesztésre szorulnak.
- [33] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [34] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [35] A Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.
- [36] A jogalap kérdésében a Kúria maradéktalanul egyetértett a jogerős részítéletben foglaltakkal, a felperesek a perben a szakértői vélemény alapján megfelelően bizonyították azt, hogy az alperes

eljárásával okozati összefüggésben, Down-szindrómával született gyermekük oxigénhiányos állapota folytán további káruk keletkezett. Az alperesnek a kimentés körében azt kellett volna bizonyítania, hogy az Eütv. 77. § (3) bekezdésében előírt magatartás tanúsításával eleget tett az elvárhatóság követelményének, vagyis az elvárható gondosságot tanúsítva megtett mindent annak érdekében, hogy a magzat oxigénhiányos állapota folytán ne alakuljon ki a Down-szindróma mellett további maradandó egészségkárosodása a gyermeknek. A másodfokú bíróság helyesen utalt arra a körülményre is, hogy nem vitásan a III. rendű felperes a méhen belül is meg nem határozható ideig oxigénhiányos állapotban volt, azonban ennek ellenére - a szakértői vélemény által alátámasztottan - értékelhető esélye volt arra, hogy a protokollnak megfelelő újraélesztést követően ne maradjon vissza idegrendszeri károsodása.

- [37] Téves az alperes hivatkozása, amely szerint a III. rendű felperes újraélesztése során a protokolltól történő eltérést a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk. A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban a körben is, hogy az alperes nem a szakma szabályai szerint járt el, amikor nem dokumentálta az Eütv. 136. § (1) bekezdésének megfelelően a III. rendű felperes újraélesztésének menetét. Erre figyelemmel utólag már nem volt megállapítható, hogy ténylegesen a protokollban foglaltaknak megfelelően járt-e el az alperes, a megfelelő időben és sorrendben történtek-e az újraélesztés részmozzanatai. Mindezek alapján a perben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy az alperes az újraélesztés leletezésére vonatkozó szakmai szabály megszegése miatt, a lelet ebből fakadó hiányosságára tekintettel az újraélesztés protokoll szerinti elvégzését a perben bizonyítani nem tudta. Kiemeli a Kúria, hogy nem elegendő a dokumentációban annak feltüntetése, hogy a protokollnak megfelelően történt az újraélesztés. Ennek eldöntése - a káros eredményre tekintettel - szakkérdés, amely csak a folyamat részletes dokumentálása esetén lenne lehetséges.
- [38] Mindezek alapján a másodfokú bíróság megalapozottan foglalt állást abban a kérdésben, hogy az okozati összefüggés megállapítható a III. rendű felperes Down-szindrómán túli, agyi oxigénhiányból eredő maradandó egészségkárosodása és az alperes felróható mulasztása között. A szakértői vélemény alapján nem vitatható az sem, hogy a Down-szindrómával együtt járó, akár igen kismértékű mozgásszervi egészségkárosodáshoz, a közepesen súlyos szellemi visszamaradottsághoz és az esetlegesen a nagyrészt önálló életvitelre alkalmassághoz képest a III. rendű felperes mozgásszervileg súlyosan korlátozott, súlyos szellemi fogyatékoságban szenved, önálló életvitelre egyáltalán nem képes és nem is várható, hogy az lesz, az agyi oxigénhiányos állapota önmagában 80%-os egészségkárosodást okozott nála. Ennélfogva az alperesnek a III. rendű felperes oxigénhiányos állapotából eredő egészségkárosodással okozati összefüggésben a felpereseknek okozott kárért való felelősségét megállapító jogerős részítélet az Eütv. 77. § (3) bekezdését nem sérti.
- [39] Utal arra is a Kúria, hogy az alperes hivatkozásával ellentétben nem szükséges a jogalap vonatkozásában külön közbenső ítélet hozatala. A jogerős részítélet indokolásában a másodfokú bíróság megfelelően kitért az alperes felelősségének terjedelmére, egyértelműen megállapítható belőle, hogy az alperes a III. rendű felperes agyi oxigénhiányos állapota folytán keletkezett egészségkárosodásaival okozati összefüggésben álló, felpereseknek okozott károkért felel, így nem sérült a Pp. 213. § (3) bekezdése sem.
- [40] Az alperes a felperesek nem vagyoni kártérítési igényeit megalapozó személyiségi jogsértést is alaptalanul vitatta, a jogerős részítélet ezért nem sérti a Ptk. 84. §-át sem. A nem vagyoni kártérítési igény jogi alapja valamilyen, a Ptk. 75. § (1) bekezdésének védelme alatt álló személyhez fűződő jog megsértése és ezzel okozott hátrány elszenvedése. Megsértett személyhez fűződő jogként a másodfokú bíróság a III. rendű felperes esetében helytállóan jelölte meg a Ptk. 76. §-ának példálózó jellegű felsorolásában is feltüntetett testi épséghez és egészséghez való jogot, az I-II. rendű és IV-VI. rendű felperesek esetében pedig az egészséges, egységes családban való éléshez mint az emberi méltóságból levezethető személyiségi jogot, amelyet a bírói gyakorlat elismer (EBH 2009.2043.,

BH 2017.406.). Ahogy azt korábban a Kúria már kifejtette: az egységes és egészséges családban éléshez fűződő jog nem azt jelenti, hogy a család minden tagja egészséges orvosi szempontból, hanem azt, hogy ha a családi együttélés megszokott rendje a családban együtt élők számára hátrányos módon megváltozik a káresemény folytán, a család a funkcióját a továbbiakban már csak vagy részlegesen, vagy jelentősebb nehézségek, áldozatvállalások árán képes betölteni, az abban együtt élők életének ez a sokrétű és erős biztonságot adó kerete sérül (Pfv.III.21.235/2017/4.). Az sem vitatható ugyanakkor, hogy a III. rendű felperes egészségesen, Down-szindróma nélküli megszületésére nem volt esély, azonban helytállóan utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a III. rendű felperes oxigénhiányos állapotából eredő további egészségkárosodása a család mindennapi életének megszervezését és végrehajtását jelentős mértékben megnehezítette a „csupán” egy Down-szindrómás családtaggal együtt élő családokhoz képest. A fentiek alapján az alperes a felperesek nem vagyoni kártérítési igényeit megalapozó személyiségi jogsértést is alaptalanul vitatta, a jogerős részítélet ezért nem sérti a Ptk. 84. §-át sem.

- [41] A Pp. 9. §-ának megsértése szintén nem állapítható meg, a IV. rendű felperes is érvényesíthetett nem vagyoni kártérítés iránti igényt. Ahogy arra a másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott, a teljes családban éléshez fűződő személyiségi jog megsértése miatt olyan családtag is érvényesíthet kártérítési igényt, aki a káreseményt követően született, de a károkozó esemény idején már magzati állapotban volt. A Kúria ezzel kapcsolatban fenntartja a Pfv.III.20.381/2017/6. számú döntésében kifejtett álláspontját, amely szerint a káresemény idején magzati állapotban lévő IV. rendű felperes jogilag várományos helyzetben volt, megszületésével az alperes kártérítési felelőssége körébe tartozó okból olyan családba született, amelyben - ikertestvére oxigénhiányos károsodása okán, a fent kifejtettek szerint - lehetősége sem nyílt az egészséges, teljes, a mindennapos életben kisebb nehézségekkel funkcionáló családban való élet megélésére.
- [42] Az alperes másodlagos felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban a Kúria kiemeli, hogy a másodfokú bíróság az alperes felelősségét - helyesen - kizárólag az oxigénhiányos állapotból eredő károsodással okozati összefüggésben álló károkkal kapcsolatban állapította meg. A jogerős részítélettel elbírált valamennyi kártétel, illetve azok összegszerűsége kizárólag azokat a többletkárokat foglalja magába, amely nem a Down-kórral, hanem az oxigénhiányos állapottal van összefüggésben.
- [43] Harmadlagos kérelmében alaptalanul kérte leszállítani az alperes a felperesek részére megítélt nem vagyoni kártérítés összegét, az e körben számba vett bizonyítékokat az eljáró bíróságok okszerűen mérlegelték, ennek hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH 2017.155., BH 2012.179.). Az eljáró bíróságok a tényállást kellően feltárták, hiánytalanul vették számba mindazokat a hátrányokat, amelyekkel a felpereseknek szembesülniük kell azáltal, hogy a III. rendű felperes nemcsak Down-szindrómával, hanem emellett súlyos oxigénhiányos állapotban is született. A III. rendű felperes esetében helyesen értékelte, hogy a rendkívül súlyos, végleges egészségi állapotát alapvetően az oxigénhiányos agyi károsodása határozza meg, amelynek hiányában - még a Down-szindróma mellett is - lényegesen önállóbb életvitelre lehetne képes. Ezeket a tényezőket a másodfokú bíróság mind a szülők, mind a gyermekek javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor figyelembe vette és megfelelő súllyal értékelte. Ennek folytán a III. rendű felperesnek kizárólag az agyi oxigénhiányos állapotából eredő károsodások folytán fennálló hátrányok ellensúlyozására a felpereseknek megítélt nem vagyoni kártérítés leszállítására a Kúria nem látott alapot.
- [44] A jogerős részítélet a vagyoni kárigények közül csupán az élelmiszer pépesítéséből eredő többletköltséget, a ruhakopás többletköltségét és a fejlesztő eszközök költsége címén előterjesztett igényt bírálta el. A Kúria a másodfokú bírósággal az elbírált vagyoni kártérítések jogalapja és

összecszerősége tekintetében egyetértett, azok - a szakértői véleménnyel alátámasztottan - olyan többletköltségek, amelyek a III. rendű felperes Down-szindrómától független egészségkárosodásával állnak okozati összefüggésben.

- [45] Nem vitatható, hogy az I-II. rendű felperesek által élelmiszertöbbletköltség címén igényelt összeg - a jogerős részítéletben foglaltak alapján is - valójában a III. rendű felperes élelmezése során a külön főzésből és a pépesítésből eredő többletidő ráfordításának és az ezzel kapcsolatos többlettevékenységnek az ellenértéke, amelyet alappal igényelhetnek a szülők. Mivel ez a többlettevékenységük jelen részítélettel már elbírálásra került, ezért ezt a tényt a később elbírálendő igényeknél figyelembe kell venni. Önmagában a jogcím elnevezésében történő tévedés nem ad alapot annak érdemi vizsgálat nélküli elutasítására, azonban a később elbírálendő jogcímeknél erre a tevékenységre hivatkozással már nem igényelhetnek kártérítést az I-II. rendű felperesek.
- [46] A ruhakopás költsége a III. rendű felperes oxigénhiányos állapotából eredően szintén indokolt, a táplálkozási és mozgási nehézségei miatt annak szükségessége nem tehető vitássá, ahogy a fejlesztő eszközöké sem. Az összecszerűség kérdése mérlegelés körébe tartozik, az ilyen módon a jogerős részítélet által megállapított összeggel szemben a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazott olyan érvelést, ami annak megváltoztatására alapot adhatna. A vagyoni károk mérlegelésekor fentiek szerint a Pp. 206. § (3) bekezdésének sérelme nem állapítható meg.
- [47] Az alperes támadta azt is, hogy a másodfokú bíróság a vagyoni károkat egymás között egyenlő arányban ítélte meg az I. és II. rendű felperes számára. A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében azonban a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, valamint elő kell adni a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett, hogy a határozat megváltoztatását milyen okból kéri. Ha pedig a fél a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 6. pont]. A jogerős határozat több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén a felülvizsgálati kérelemnek a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia. Érdemben ezért csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a Pp. 272. § (2) bekezdésében írt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek (BH 2015.307.). Mivel az alperes az egymás között egyenlő arányban történő kötelezés sérelmezésénél konkrét jogszabályt nem jelölt meg, így azt a fentiekre figyelemmel a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.
- [48] Ugyanezen indokból nem vizsgálta a Kúria érdemben az alperes azon hivatkozását, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdésébe ütközően nem bírálta el teljeskörűen a fellebbezést, mivel ezzel kapcsolatban a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazott semmilyen indokolást.
- [49] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

- [50] A Kúria a felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán az alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I-VI. rendű felperesek részére a jogi képviselőjükkel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg.
- [51] Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati pertárgyérték alapul vételével számított felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [52] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján az alperes kérelmére

tárgyaláson bírálta el.

[53] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. november 18.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző
HM